

Gallup-undersøgelse

Medlemmerne mere tilfredse med deres fagforening

En voksende andel af LO's medlemmer bakker op om fagforeningen som institution. Medlemmerne er også blevet langt mere tilfredse med deres fagforening, viser en Gallup-undersøgelse foretaget for LO. Men det kniber med forståelsen for, at fagforeningen ikke kun er et forsikringselskab eller en servicebutik - færre deltager i det faglige demokrati.

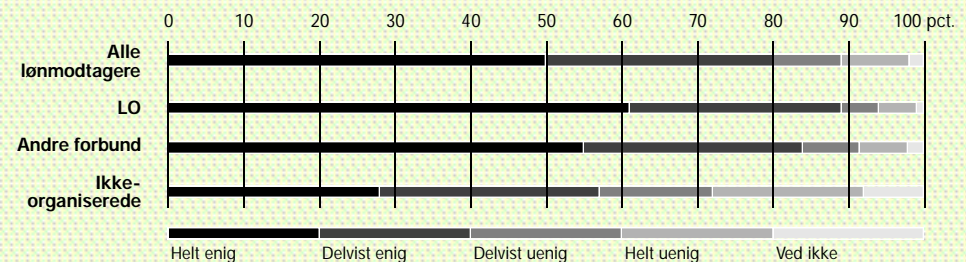
Fra tid til anden hører man dommedagsprofetier om fagbevægelsens snarlige kollaps. Intet tyder imidlertid på, at den kommer til at mangle styrke og opbakning, tværtimod. Der er blandt LO-medlemmer en voksende forståelse af fagbevægelsens nødvendighed.

Det viser en Gallup-undersøgelse foretaget for LO i perioden fra 1. februar til 15. marts 2000. I alt 1904 lønmodtagere deltog i undersøgelsen, og heraf blev 753 LO-medlemmer spurgt nærmere om deres forhold til fagbevægelsen.

Da LO i 1992 i en stor medlemsundersøgelse, APL-undersøgelsen, spurgte medlemmerne om fagbevægelsens nødvendighed, var der sammenlagt 87 pct., der var enten helt enige eller delvis enige i nødvendigheden af fagforeningen til at varetage lønmodtagernes interesser. I dag er procentsatsen vokset til 89.

54 pct. af alle adspurgte lønmodtagere erklærer sig i den aktuelle undersøgelse helt enige og yderligere 29 pct. delvis enige i, at fagforeninger er nødvendige for at varetage lønmodtagernes interesser.

Lønmodtagernes syn på fagforeningernes nødvendighed

Indholdsfortegnelse

Medlemmerne mere tilfredse med deres fagforening 1

Medlemmerne er blevet langt mere tilfredse med deres fagforening, viser en Gallup-undersøgelse foretaget for LO.

Holdningen 5

Alvorlig demokratisk udfordring. Af LO's formand Hans Jensen.

Lokale partnerskaber er vejen frem 7

Netop afsluttede forsøg har dokumenteret, at lokale partnerskaber kan sikre sygemeldte og sygdomstruedes tilknytning til arbejdsmarkedet.

Behov for afklaring om helhedsskolen 9

Der er efter LO's opfattelse et stærkt behov for at præcisere udgangspunkterne for nye forsøg med helhedsskolen, hvis de politiske forhandlinger om for-søgene skal bringes ud af det aktuelle dødvande.

Uorganiserede finder fagforeninger nødvendige

Det er ikke overraskende, at erkendelsen af den kollektive interessevaretagelse er mere udbredt blandt LO-medlemmer end blandt andre organiserede. Og i særdeleshed mere udbredt i LO-kredsen end blandt ikke-organiserede. Men det er bemærkelsesværdigt, at der i gruppen af ikke-organiserede er hele 60 pct., der er enten helt eller delvis enige i, at fagforeninger er nødvendige.

Undersøgelsen viser endvidere, at opbakningen til den kollektive interessevaretagelse er større blandt kvindelige LO-medlemmer end blandt mandlige. Der er også en vis sammenhæng mellem uddannelse og holdningen til fagbevægelsens nødvendighed, idet opbakningen er større blandt højt uddannede og blandt faglærte end blandt ufaglærte. Endelig ser man, at opbakningen er større blandt offentligt ansatte LO-medlemmer end blandt medlemmer ansat i den private sektor.

Schlüters børn gav falsk alarm

Det mest overraskende og - set fra et fagligt synspunkt - glædelige er imidlertid, at undersøgelsen langt hen ad vejen gør den bekymring for fagbevægelsens fremtid, som 1992-undersøgelsen vakte, til skamme.

Dengang så man en meget klar sammenhæng mellem medlemmernes alder og deres holdning til fagforeningen som institution. De unge under 30 sluttede i væsentligt mindre omfang op bag fagbevægelsen end ældre medlemmer.

De unge, der dengang var under 30, tilhører i dag aldersgruppen mellem 26 og 38 år, og det er stadig den mest forbeholdne gruppe i dag. De helt unge i dag, derimod, slutter i næsten lige så høj grad op om fagbevægelsen som de ældste medlemmer.

Det skyldes imidlertid også, at der ikke er den samme spredning mellem de forskellige aldersgrupper som i 1992. Samtidig med at de helt unge er blevet mere positive, er de ældre medlemmer blevet mere kritiske.

Større tilfredshed med fagforeningen

I undersøgelsen er medlemmerne også blevet bedt om at svare på, hvordan de oplever deres fagforening, og om de er tilfredse.

Det er hele 79 pct. af medlemmerne helt eller delvis - kun 18 pct. udtrykker varierende grad af utilfredshed. Direkte adspurgt, om de overvejer at melde sig ud, svarer 84 pct. af LO-medlemmerne nej, mens 15 pct. går med de overvejelser.

Sammenligner man med medlemsundersøgelsen fra 1992, ses der en positiv udvikling i medlemmernes besvarelser af alle de spørgsmål, der indgår i begge undersøgelser.

Færre medlemmer går i dag med en oplevelse af, at der er stor afstand mellem top og bund i fagforeningen. Samtidig mener en større del af medlemmerne, at fagforeningen er nem at komme i kontakt med, og at den informerer godt om det faglige arbejde. Der er også flere, der i dag giver deres mening til kende over for fagforeningen end i 1992.

Den forholdsvis store tilfredshed, der ses i gruppen af under 30 årige, er utvivlsomt frugten af den indsats, som LO, forbundene og de lokale fagforeninger har gjort i sidste halvdel af 90'erne i forhold til kontakt og kommunikation med de unge.

Fagforeningens måde at fungere på vurderet af LO-medlemmer i forhold til alder, køn og sektor. Målt i pct.

		Tilfreds med fagforeningen	God service	Lydhørhed	Afstand ml. medlem og fagforening
Alder	Under 30 år	66	57	49	29
	30-39	54	50	49	47
	40-49	58	55	50	48
	Over 49	71	61	42	36
Køn	Mænd	58	54	47	41
	Kvinder	65	56	50	36
Sektor	Privat ansat	64	59	52	35
	Offentligt ansat	54	47	36	47

Kilde: LO og Gallup.

Medlemmernes oplevelse af fagforeningens måde at fungere på, 1992 sammenlignet med 2000 (PDI)

	1992	2000
Demokrati		
Jeg giver min mening tilkende overfor min fagforening.	25	33
Der er for langt mellem de ting, der sker på arbejdspladsen og de beslutninger, der tages i forbundene.	55	39
Service		
Fagforeningen informerer godt om det faglige arbejde.	40	56
Fagforeningen er nem at komme i kontakt med.	56	63

Kilde: APL-databasen 1992 samt LO og Gallup.

Resultaterne er opgjort i såkaldte PDI-værdier, hvor positive svarandele (helt enig/delvist enig) og negative svarandele (delvist uenig/helt uenig) trækkes fra hinanden. De neutrale svar, som i 1992 var "hverken enig eller uenig" og i 2000 var "ved ikke" er udeladt i opgørelsen, der viser en positiv udvikling på alle områder.

I dag er det rundt regnet to tredjedele af medlemmerne, der er enten helt eller delvist enig i de tre service-udsagn: At fagforeningen yder en god service over for medlemmerne, at fagforeningen er nem at komme i kontakt med, og at fagforeningen informerer godt om det faglige arbejde.

Der er ikke tvivl om, at det er fagbevægelsens opprioritering de senere år af individuel service, synlighed, tilgængelighed og dialog, der har givet gevinst.

Medlemsdemokratiet skranter

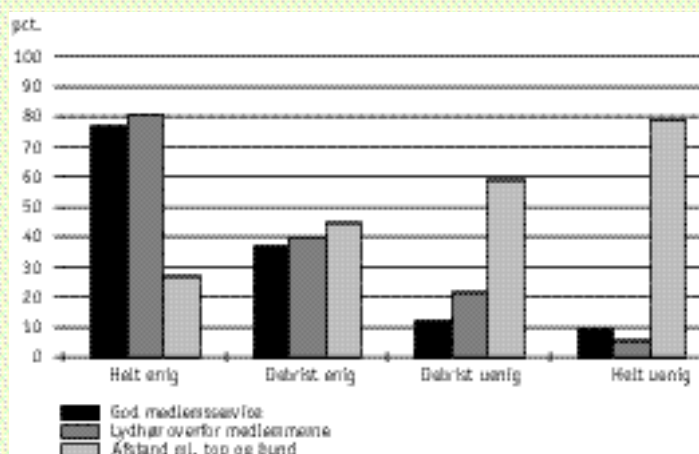
Knap så rosenrødt er det billede, undersøgelsen tegner af medlemsdemokratiet i fagbevægelsen. Tre ud af fire medlemmer siger, at de giver deres mening til kende over for deres faglige organisation. Men to tredjedele mener, at der er for langt til fagforeningens ledelse.

Og selv om oplevelsen af afstand mellem menige medlemmer og fagforeningens ledelse er blevet mindre siden 1992, skyldes det ikke, at flere har engageret sig i fagligt arbejde. Tværtimod viser undersøgelsen, at en svindende andel af medlemmerne påtager sig et fagligt tillidshverv. Sådan et havde 12 pct. af medlemmerne i 1992. Nu er det kun 8 pct.

Tilsvarende er der færre, der er i dag deltager i faglige møder på arbejdspladsen eller i

Det giver utilfredse medlemmer, hvis afstanden mellem top og bund i fagforeningen opleves for stor. God medlemservice og oplevelsen af, at fagforeningen er lydhør over for medlemmerne giver derimod tilfredse medlemmer.

Medlemservice, lydhørhed og afstand mellem top og bund vurderet af fire grupper med forskellige grader af tilfredshed med deres fagforening.

Kilde: LO og Gallup.

fagforeningen. I 1992 fortalte 44 pct. af medlemmerne, at de inden for det sidste år havde deltaget i møde på arbejdspladsen eller i fagforeningen. Det samme havde kun 36 pct. i februar 2000.

Ét er med andre ord at se nødvendigheden af en fagbevægelse til at varetage fælles interesser - noget andet er at føle sig som en del af fagforeningen eller -bevægelsen.

Stillet over for udsagnet "Jeg føler samhørighed med min fagforening" var der da også kun 25 pct., der i undersøgelsen erklærede sig helt enige. Andre 35 pct. var delvist enige, mens 37 var enten delvist eller helt uenige.

Prioritering af faglige opgaver

Udspil har tidligere offentliggjort den prioritering af faglige opgaver, som medlemmerne gav udtryk for i undersøgelsen.

Her toppede skånejob, arbejdsmiljø, ligeløn, bekæmpelse af arbejdsløshed, bedre uddannelsesmuligheder og bedre pensionsforhold listen. I bunden lå fagforeningsopgaver som kortere arbejdstid, sikring af lønmodtagerinteresser, solidarisk lønpolitik, mere indholdsrigt arbejde og mere ferie.

Yderligere information: LO-konsulent Michael Bræmer på telefon 35 24 61 48

Holdningen

Alvorlig demokratisk udfordring

Af LO's formand, Hans Jensen

Resultatet af LO's medlemsundersøgelse er på mange måder opløftende læsning. Undersøgelsen viser jo, at hvis man gør sig umage for at gøre et bedre stykke arbejde, så kvitterer medlemmerne også med større tilfredshed. Samtlige forbund har de seneste fem år brugt tid og mange ressourcer på fornyelse og organisationsudvikling. Det er resultatet af den indsats, man kan aflæse på det stigende tilfredshedsbarometer.

Baggrunden for indsatsen har været LO's store medlemsundersøgelse fra 1992. Den udpegede fire vigtige udfordringer for fagbevægelsens udvikling: At styrke det nære faglige arbejde på arbejdspladsen, at udvikle nye former for mere direkte medlemsdeltagelse i det faglige demokrati, at styrke en reel dialog mellem det enkelte medlem og organisationen og at udvikle interessevaretagelsen til at mødekomme forskellige, individuelle medlemmer.

Da vi sidste år samlede erfaringer med udviklingen af medlemsrettede aktiviteter i de forskellige forbund viste det sig, at der ikke mindst var brugt mange ressourcer på at udvikle den individuelle medlemsservice. Det er fremragende, og medlemmerne viser sig nu også at være tilfredse.

Erfaringsindsamlingen viste imidlertid også, at der kun har været en begrænset udvikling af det faglige demokrati og af dialogen med medlemmerne. Det afsløres med lige så stor tydelighed i den aktuelle undersøgelse.

Jeg synes, at der på dette helt centrale punkt er grund til stor bekymring. Undersøgelsen understreger med al ønskelig tydelighed, at medlemsdemokratiet i fagbevægelsen står over for store udfordringer i de kommende år.

Vel er det da glædeligt, at færre i dag mener, at der er for langt mellem fagforeningernes ledelse og de menige medlemmer. Men vi er langt fra kommet i mål endnu, når to tredjedel af medlemmerne stadig peger på afstanden mellem medlemmerne og fagforeningens top som et problem.

Det er også uacceptabelt, at deltagelsen i faglige møder i fagforeningen fortsat falder. Det er jo her, man diskuterer de store linier i fagbevægelsen og bestemmer indholdet i den faglige interessevaretagelse, som langt størstedelen af vores medlemmer finder nødvendig. Inden for de seneste 20 år er der faktisk sket en halvering af deltagelsen i generalforsamlinger, faglige møder i fagforeningen osv. Det synes jeg er et meget alvorligt demokratisk problem.

Derfor er det så vigtigt, at man hverken i de mange forbund eller lokale fagforeninger giver op i forhold til at udvikle medlemsdemokratiet. Jeg erkender, at der i dag kun er få

Udspil

og løse bud på, hvordan man griber en engagerende demokratiseringsproces an. Men det må ikke blokere for en nødvendig udvikling, for demokratiet er altafgørende, hvis fagbevægelsen fortsat skal være en samfundsforandrende kraft til gavn for medlemmer og de svage grupper i samfundet.

Det er gennem medlemsdemokratiet, at medlemmernes interesser og prioriteringer kanaliseres op til de valgte ledere i toppen af de faglige organisationer. Det er gennem faglige og politiske diskussioner i fagforeningerne, at nye fælles interesser og mål bliver til og formuleres. Og det er igennem medlemsdemokratiet, at morgendagens faglige ledere bliver født.

Derfor er det skrantende medlemsdemokrati en udfordring, vi som fagbevægelse bør tage meget alvorligt. Vores eksistensberettigelse er ikke knyttet til individuel medlemsservice af høj kvalitet, hvor nødvendig den end er på det moderne arbejdsmarked. Den er derimod knyttet til varetagelsen af kollektive interesser.

Vi må kort sagt styrke den løbende dialog med medlemmerne. Fagbevægelsen er til for medlemmernes skyld, og det er deres krav og ønsker, der forsøges fremmet i den interessevaretagelse, vi har påtaget os. Men det kræver en tovejskommunikation, som med vores nuværende arbejdsmetoder er faretruende på retur. Derfor må vi fortsat udvikle og afprøve nye måder, hvorpå vi kan inddrage medlemmerne i det faglige demokrati.

Arbejdsfastholdelse

Lokale partnerskaber er vejen frem

Netop afsluttede forsøg i 33 kommuner har dokumenteret, at det er muligt for sygemeldte og sygdomstruede at bevare tilknytningen til arbejdsmarkedet, hvis kommunale forvaltninger, virksomheder, de faglige organisationer, a-kasser og læger går sammen om at støtte den enkelte. LO-sekretær Marie-Louise Knuppert ser partnerskaberne som et redskab til at få svage grupper i gang på arbejdsmarkedet, og er efter afslutningen af "34 K" indstillet på at gå aktivt ind i nye projekter på området.

Hvert år bliver 60.000 lønmodtagere, syge eller skadet af deres arbejde. Men det er muligt at fastholde de syge og sygdomstruede lønmodtagere på arbejdsmarkedet, hvis man vil. Det viser det store landsdækkende udviklingsforsøg "34 K", som sluttede med udgangen af marts.

Gennem tre år har der været arbejdet intenst i 33 kommuner (oprindeligt 34 - derfor projektets navn) med at finde metoder til at undgå udstødning og marginalisering af medarbejdere, som på grund af sygdom og arbejdsskader ikke længere er i besiddelse af deres fulde arbejdsevne.

På den måde er der blevet skabt et aktivt samarbejde mellem virksomheder, kommuner, arbejdsmarkedets parter og lægerne, og det er blevet sikret, at langtidssyge har kunnet fastholdes i deres job på vilkår, der har været tilpasset den enkeltes evner og behov.

Økonomiske resultater vil komme

Den endelige rapport med resultaterne af forsøgene vil først foreligge i løbet af sommeren. Men LO-sekretær Marie-Louise Knuppert ser det heller ikke som afgørende, om man har levet op til det økonomiske mål med projektet: At kommunernes udgifter til sygedagpenge skulle bringes ned.

- Det afgørende er, at der er skabt nogle meget positive resultater, og der er skabt interesse for at arbejde videre med de principper, der ligger bag projektet. Så vil de økonomiske målsætninger kunne nås på længere sigt, mener hun.

Marie-Louise Knuppert betragter det som oplagt nu at bruge partnerskabsmodellen i forhold til de ca. 50.000 flygtninge og indvandrere, der står parat til at komme ud på arbejdsmarkedet med den fornødne støtte.

- Det er ikke mindst gennem lokale partnerskaber, at vi skal bygge bro mellem de store og ofte uforenelige systemer og dermed skabe et mere rummeligt arbejdsmarked. For for-

søgene har jo også vist, at der er barrierer, som kan være svære at overvinde. Det gælder ikke mindst i forholdet mellem sygedagpengesystemet og a-kassesystemet, påpeger hun.

Netop de problemer er en af årsagerne til, at LO sammen med Kommunernes Landsforening netop har igangsat et nyt treårigt samarbejdsprojekt mellem a-kasser, faglige organisationer og kommuner, som skal udvikle metoder til at støtte de mest udsatte blandt de forsikrede ledige til at vende tilbage til arbejdsmarkedet. I det ny projekt deltager 23 a-kasser/faglige organisationer i fire kommuner. Socialministeriet yder økonomisk støtte til projektet.

Vigtigt element i det rummelige arbejdsmarked

Marie-Louise Knuppert betragter arbejdsfastholdelse som et meget vigtigt led i strategien for et mere rummeligt arbejdsmarked og er glad for, at indsatsen er højt prioriteret blandt de fællestemaer, som LO og Dansk Arbejdsgiverforening for nylig blev enige om som led i videreudviklingen af den sociale indsats for et mere rummeligt arbejdsmarked.

LO har gennem hele forløbet være repræsenteret i den centrale konsulentgruppe for "34 K", der har sorteret under Socialministeriet.

Der er udarbejdet syv arbejdshæfter om metoder og erfaringer fra "34 K". Hæfterne kan bruges i andre kommuner, der vil arbejde videre med egne eller tilsvarende modeller. De sociale koordinationsudvalg, faglige organisationer, a-kasser m.m. kan også hente inspiration og få gode råd.

Hæfterne handler om henholdsvis arbejdsfastholdelse i kommuner, sygedagpengeopfølgning, sygedagpengeprofiler, tilbud til sygemeldte og samarbejde med hhv. læger, virksomheder, faglige organisationer og a-kasser.

Yderligere information: LO-konsulent Helle Ourø Nielsen på telefon 35 24 61 28

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Marie-Louise Knuppert på telefon 35 24 60 00

350 mio. kr. samler støv

LO kræver afklaring om forsøg med helhedsskolen

LO går nu aktivt ind i den aktuelle debat om helhedsskolen. Der er efter LO's opfattelse et stærkt behov for at præcisere udgangspunkterne for nye forsøg med helhedsskolen, hvis de politiske forhandlinger om forsøgene skal bringes ud af det aktuelle dødvande. Pædagogisk Medhjælper Forbund (PMF) erklærer sig enige i nødvendigheden af en snarlig afklaring.

I forbindelse med indgåelsen af finansloven for i år blev der afsat 350 mio. kr. til forsøg med helhedsskolen. Mange penge, der foreløbig står og samler støv, fordi der ikke kan opnås den nødvendige tilslutning fra alle partierne bag folkeskoleforliget. Kristeligt Folkeparti har således meddelt, at de ikke mener, pengene skal bruges til nogen form for forsøg med helhedsskolen. Samme melding er kommet fra Venstre. Det er frustrerende, mener LO's næstformand Tine A. Brøndum.

- Der er brug for ændringer i folkeskolen - ikke mindst i forhold til hele skolestarten og de første skoleår. Det er nødvendigt at eksperimentere med nye undervisningsformer og sikre en bedre sammenhæng mellem undervisning og fritidsaktiviteter. Derfor er det ærgerligt, hvis vi ikke snart kommer i gang med at prøve nogle af de konkrete idéer af, siger hun.

Begrebet helhed skal afklares

Den aktuelle krise i udmøntningen af finanslovsaftalen skyldes i høj grad uklarhed om, hvordan begrebet helhedsskole skal defineres. Tine A. Brøndum finder det nødvendigt at skabe klarhed over, hvad vi forbinder med udtrykket helhed.

- For det handler vel at mærke ikke om, at børnene bare skal være i skolen hele dagen, og at vi vil stjæle deres fritid. Udvidelse af den obligatoriske undervisningstid skaber ikke i sig selv bedre helhed for børnene. Derfor må der ikke sættes lighedstegn mellem helhedsskole og heldagsskole. I stedet må der arbejdes mere målrettet med helhedsorienteret undervisning, hvor tværfaglige forløb, værkstedsaktiviteter og projekter indgår som en naturlig del. Helhed må handle om indhold og metoder i skolens virksomhed. Helhed skal forstås sådan, at både undervisningsformen og den måde et helt folkeskoleforløb tilrettelægges tagerlangt mere hensyn til den enkeltes behov, evner og potentialer, siger hun.

Uenighed mellem faggrupper

Debatten om helhedsskolen er i nogen grad belastet af uenigheder mellem de faggrupper, der i dag arbejder med de yngste børn i folkeskolen. Det drejer sig først og fremmest om

Helhed i hverdagen

Helhed for børnene mellem de forskellige deltagelsesarenaer. Helheden er præget af kontinuitet og sammenhæng mellem virksomhedsformerne, således at børnene oplever, at den mening og betydning, de skaber i ét handlerum, respekteres og anvendes i et andet rum.

Helhed i opgaveløsningen

Handler om forpligtelsen for det pædagogiske personale og lærere til at opstille fælles mål og målsætninger og at skabe et forpligtende samarbejde. Sammen skal de i team planlægge, gennemføre og evaluere den samlede virksomhed.

Helhed i undervisningen

Handler om at erstatte de fag-, lektions- og klasseopdelte undervisningsforløb med helhedsorienterede forløb, hvor fag/kurser og tværfaglige forløb, værkstedsarrangementer og projekter indgår i et fælles planlagt forløb.

Helhed i metoderne

Handler om, at man i en vekselvirkning mellem styrede aktiviteter og selvvalgt virksomhed i langt højere grad kan imødekomme det enkelte barns læringspotentiale og udviklings-tempo.

Helhed i fritidsordningerne

Handler om, at børnene, støttet af det pædagogiske personale, både har et rum for leg og selvvalgte aktiviteter, for etablering af venskaber og et trykt udgangspunkt for at afprøve og vælge fritidsinteresser og følge op på aktiviteter fra andre arenaer.

Kilde: BUPL/PMF

lærere og pædagoger, men dertil kommer en relativ stor gruppe af pædagogmedhjælpere. Debatten mellem faggrupperne drejer sig blandt andet om faggruppernes forskellige indholdsmæssige og metodiske tilgange til arbejdet med børnene, men præges også af en mere traditionel faggrænsestrid.

- Vi oplever i øjeblikket et massivt pres på vores medlemsgruppe i mange af landets kommuner, siger Jakob Sølvhøj, der er uddannelsesansvarlig og medlem af forretningsudvalget i Pædagogisk Medhjælper Forbund, PMF.

- Pædagogmedhjælpere, der i årevis har været beskæftiget på fritidshjem og skolefritidsordninger, må pludselig se sig selv sat ud på et sidespor i forbindelse med udvidelse af undervisningstiden og indskrænkning af SFO'ernes åbningstid. På trods af fine erklæringer om at skabe helhed i børns liv, tyder meget på, at besparelser for nogle kommuner er det egentlige motiv for omlægning af skolestarten. Men det gælder da heldigvis langt fra alle, siger han.

PMF har i det hele taget oplevet debatten om omlægning af skolestarten og indførelse af helhedsskole som meget turbulent. Og Jakob Sølvhøj er uforstående overfor, at pædagogmedhjælpere med mange års pædagogisk praksis på bagen pludselig vrages.

- Det er ikke vores opfattelse, at pædagogmedhjælperne skal til at overtage undervisningen i de små klasser. Men hvis kommunerne vil skabe helhed i børnenes hverdag, så bør helhedsskolen ikke fokusere ensidigt på undervisning. Fritidspædagogikken har meget at bidrage med, hvis der skal sikres en alsidig udvikling af børnenes kompetencer, og her har både pædagoger og pædagogmedhjælpere meget at bidrage med i et samarbejde med lærerne. Fagpolitiske stridigheder må ikke blokere for udviklingen af en tættere sammenhæng mellem undervisning og fritidsaktiviteter. Der er brug for gensidig respekt for gruppernes forskellige uddannelser og praktiske pædagogiske erfaringer, mener han.

Fleksibel indretning af skoledagen

I øjeblikket arbejder Undervisningsministeriet med et forslag til udviklingsprogram for helhedsskolen, og LO forholder sig positivt til idéen om at lukke dørene op mellem skolens undervisning og de fritidsaktiviteter, der bl.a. foregår i skolefritidsordningerne. Der er behov for at skabe en sammenhæng mellem undervisning og fritid, der i højere grad kan bidrage til en alsidig udvikling af børnene, og det kræver, at folkeskolen bliver mere fleksibel end i dag. Det betyder, at de enkelte timer ikke nødvendigvis skal ligge på så faste tidspunkter, som tilfældet er nu. En mere åben indretning af skoledagen åbner op for større motivation og dermed bedre indlæring - for både de stærke og svage elever.

LO forestiller sig en helhedsskole, hvor det ikke som i dag bliver de svage, der hurtigt skiller sig ud, og som sendes til specialundervisning. I princippet kunne det lige så godt være de stærke elever, som modtog specialundervisning.

Bemandingen er et problem

- Det afgørende er, at det ikke må være eliten, der sætter standarden for alle de andre og får de svage til at falde igennem. Der skal være plads til alle, og hvis vi tager bedre hensyn til den enkeltes interesser, vil der komme flere vindere i den sidste ende. Sandsynligheden for at enhver får en succesoplevelse, bliver større, siger Tine A. Brøndum.

LO er opmærksom på, at det springende punkt er bemandingen i folkeskolen. Hvis ikke antallet af medarbejdere forøges, vil ingen af resultaterne kunne gennemføres. Derfor forestiller Tine A. Brøndum sig, at der skal være videre rammer for, hvem der kan assistere lærerne i klasselokalet, ligesom der formentlig er behov for at præcisere skolefritidsordningernes mål og opgaver i folkeskoleloven.

- Der skal ikke foregå den samme i undervisningen og i fritidsvirksomheden, men der skal bygges på fælles værdier og fælles mål. Det må være en klar forpligtelse for lærerne og det pædagogiske personale at sikre det i hverdagen gennem et tæt og ligeværdigt samarbejde. Vi skal sætte fokus på at udvikle langt bredere kompetencer hos børnene. Basale kundskaber og færdigheder kan ikke stå alene, men må suppleres med et alsidigt udviklingssyn, hvor personlige og sociale kompetencer inddrages ligeværdigt, mener Tine A. Brøndum.

Yderligere information: LO-konsulent Lisa Schmidt på telefon 35 24 61 54

Yderligere kommentarer: LO-næstformand Tine A. Brøndum på telefon 35 24 60 00